

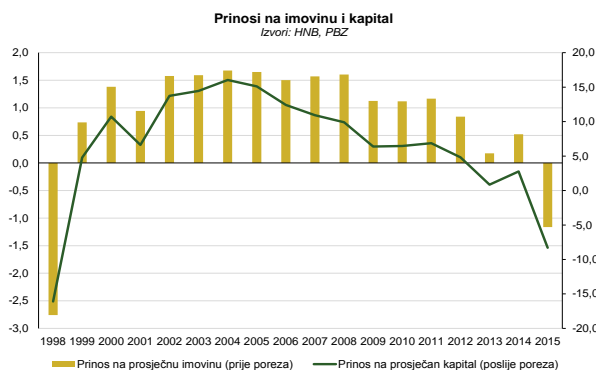
PBZ tjedne analize

Broj 507, 07. ožujka 2016.

- Tjedni pregled (str. 1)
- EUR/USD korigiran, kuna ojačala (str. 3)
- Kamate na novčanom tržištu snižene (str. 4)
- Crobex ispod psihološke granice (str. 4)
- Statistika (str. 5-6)

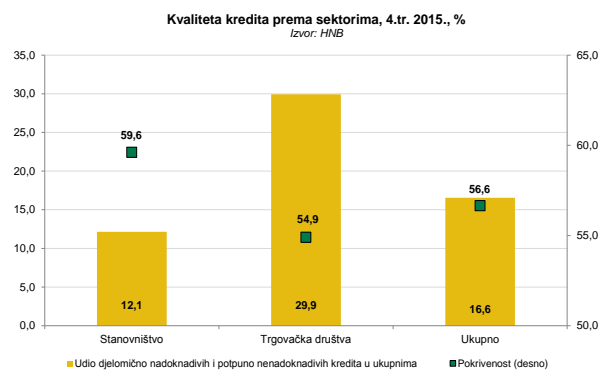
Tjedni pregled

- Neto kamatni prihodi kreditnih institucija u 2015. godini iznosili su 10,7 mlrd kn, što je rast od 2,7% na godišnjoj razini, dok su neto prihodi od naknada smanjeni za blagih 2,0% na 3,1 mlrd kn. Uz 24,2% niže ostale prihode u visini 1,9 mlrd kn (20,0% niža dobit od trgovanja valutama i tečajnih razlika), bruto je operativna dobit dosegla

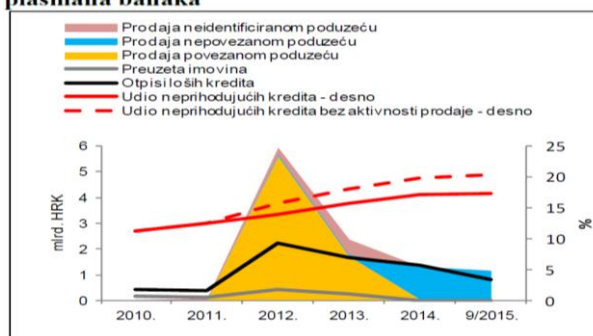

15,6 mlrd kn, što predstavlja pad od 2,4% na godišnjoj razini. Troškovi poslovanja povećani su za 3,4% na 8,6 mlrd kn što je dovelo do rasta omjera troškova poslovanja u prihodima iz poslovanja na 55% (2014: 52%) i pada neto operativne dobiti za 8,7% na 7,0 mlrd kn. Troškovi ispravaka vrijednosti i rezerviranja dosegli su 11,7 mlrd kn uslijed troškova konverzije kredita vezanih uz franak (stavka "ostale rezervacije" narasla je na 6,8 mlrd kn) čime je omjer istih i neto operativne dobiti skočio na 167% što je rezultiralo negativnom bruto dobiti u visini od 4,7 mlrd kn, odnosno 4,3 mlrd kn gubitka nakon poreza. Prinosi na imovinu i kapital stoga su u prošloj godini prvi puta nakon 1998. godine bili negativni i iznosili -1,2%, odnosno -8,3% (napomenimo da bi, prema podacima iz Financijske stabilnosti br.16., prinosi u 2015. bez troškova konverzije bili viši nego godinu ranije). Šest je velikih banaka (s tržišnim udjelom u imovini sustava većim od 1%) zajedno ostvarilo bruto gubitak od 4,9 mlrd kn, što s obzirom na njihovu visoku kapitaliziranost ne predstavlja prijetnju stabilnosti sustava.

- Udio djelomično nadoknadivih i potpuno nenadoknadivih plasmana u ukupnima krajem prošle godine je smanjen na 16,6%, što je za 0,5 p.b. niže na kvartalnoj razini, a pozitivan je trend posljedica smanjenja udjela u kreditima nefinancijskim društvima tijekom posljednjeg tromjesečja za 1,2 p.b. na 29,9%. Kao i u prethodnim razdobljima, opisana su kretanja prije svega rezultat aktivnosti prodaje neprihodujućih kredita zahvaljujući kojima je udio loših kredita na razini ukupnog portfelja niži za oko 3 p.b. (FS 16.). Udio loših kredita u kreditima kućanstvima stagnira na 12,1% od drugog kvartala protekle godine; gledano po vrstama, kod stambenih je na tromjesečnoj razini povećan za 0,4 p.b.

Slika 89. Rješavanje pitanja neprihodujućih plasmana banaka

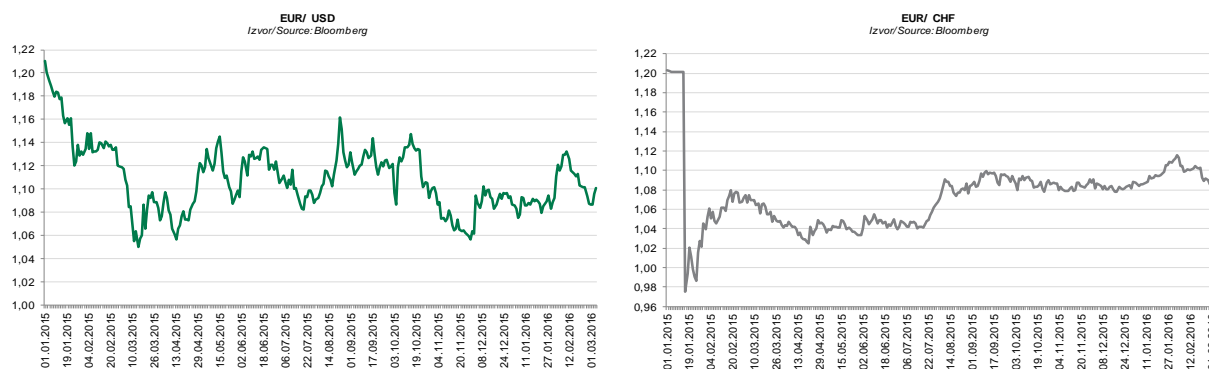
na 9,7%, kod gotovinskih je snižen za 0,2 p.b. na 9,2%, a kod ostalih kredita je pao za solidnih 0,6 p.b. na 34,3% (najvećim dijelom uslijed smanjenja iznosa ostalih kredita vezanih uz franak). Podatci po valutama pokazuju da je u posljednjem kvartalu snižen udio loših kod kredita u kunama i eurima za 0,7, odnosno 0,6 p.b. na 17,6 i 15,3%, dok je kod onih vezanih uz franak povećan za 1,9 p.b. na 21,6%. Potonje međutim nije posljedica pogoršanja kvalitete kredita u francima; naprotiv, iznosi djelomično nadoknadivih i potpuno nenadoknadivih plasmana su smanjeni, međutim zbog konverzije je pad portfelja u francima bio brži što je rezultiralo povećanjem udjela. Ukupna je pokrivenost neprihodujućih kredita ispravicima vrijednosti nastavila rasti i dosegula krajem godine 56,6% (poduzeća 54,9%, kućanstva 59,6%), čim je premašena do sada najviša razina s kraja 2007. godine (54,4%).

- Ukupan broj zaposlenih u siječnju 2016. u odnosu na prosinac 2015. smanjen je za 1% i iznosio je 1.293.354 osoba. Broj zaposlenih u pravnim osobama također je smanjen za 1% (na 1.092.291), u obrtu i slobodnim profesijama za 1,3% (na 180.813), dok je broj poljoprivrednika smanjen za 2,7% (na 20.250). Najveći relativni pad zaposlenih na mjesečnoj razini bilježi *Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane* (-6,9%), dok je broj zaposlenih rastao samo u tri područja: *Obrazovanje, Zdravstvo i Umjetnost, zabava i rekreacija* (+0,2% svaki). Ukupan je broj zaposlenih u siječnju na međugodišnjoj razini smanjen za 0,5%, od čega je broj zaposlenih u pravnim osobama manji za 0,3%, u obrtu i slobodnim profesijama za 0,8%, te poljoprivredi za 7%. Najveći relativni pad na međugodišnjoj razini bilježi *Poslovanje nekretninama* (-8%), dok je najveći relativni rast zabilježen u području *Ostale uslužne djelatnosti* (+3,4%).
- Broj nezaposlenih u siječnju je u odnosu na prethodni mjesec porastao za 2,7%, odnosno na 293.236 osoba, dok je stopa registrirane nezaposlenosti porasla sa 17,9% na 18,5%. Na međugodišnjoj razini, broj nezaposlenih se smanjio za 35.994 osobe, što je dovelo i do smanjenja registrirane stope nezaposlenosti za 1,8 p.b. S obzirom na to da ovogodišnji uskršnji blagdani padaju relativno rano (krajem ožujka) očekujemo da će podatci za veljaču pokazati smanjenje broja nezaposlenih osoba uslijed ranijeg sezonskog zapošljavanja, na što ukazuje i podatak da je tijekom siječnja broj prijavljenih slobodnih radnih mjesta porastao za gotovo 70% odnosno oko 7600 radnih mjesta više nego tijekom prosinca.
- Prosječna mjesečna neto plaća isplaćena u pravnim osobama u prosincu 2015. je iznosila 5.772 kn, što je na mjesečnoj razini nominalno niže za 1,4%, a realno za 0,8%. Pritom je najviša prosječna neto plaća isplaćena u djelatnosti *Zračni prijevoz* (10.715 kn), dok je najniža prosječna neto plaća isplaćena u djelatnosti *Proizvodnja kože i srodnih proizvoda* (3.060 kn). Na međugodišnjoj razini, prosječna je mjesečna neto plaća isplaćena u prosincu bila nominalno viša za 1%, a realno za 1,6% (očekivano niže stope s obzirom na izjednačavanje baze). U 2015. prosječna je mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenome u pravnim osobama iznosila 5.711 kn, što je u odnosu na 2014. nominalno više za 3,2%, realno za 3,7%. Pri tome su najviše prosječne mjesečne neto plaće zabilježene u djelatnostima *Zračni prijevoz* (10.426 kn), zatim *Promidžba i istraživanje tržišta* (9.161 kn), *Vađenje sirove nafte i prirodnog plina* (8.973 kn), *Telekomunikacije* (8.945 kn) i *Računalno*

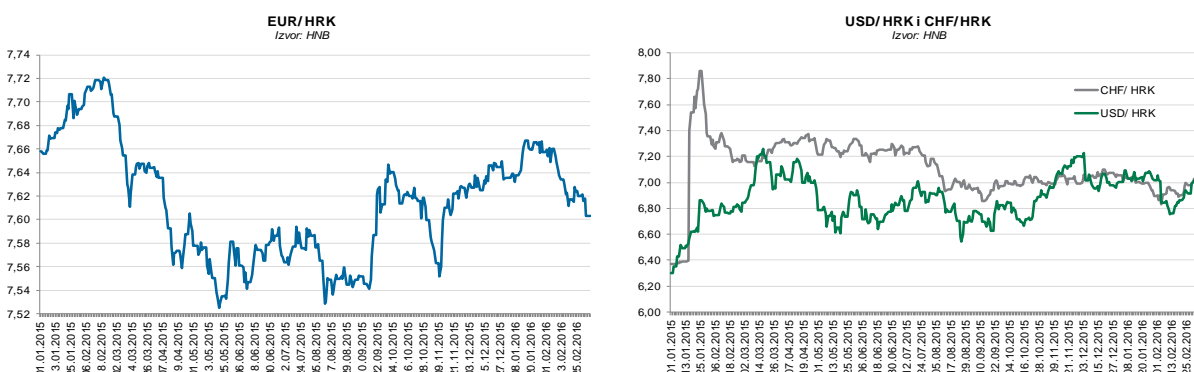
programiranje, savjetovanje i djelatnosti povezane s njima (8.932 kn). Suprotno, najniže su neto plaće zaposlenim u pravnim osobama isplaćene u djelatnostima *Proizvodnja odjeće* (3.087 kn), *Zaštitne i istražne djelatnosti* (3.159 kn), *Proizvodnja kože i srodnih proizvoda* (3.182 kn), *Usluge u vezi s upravljanjem i održavanjem zgrada te djelatnosti uređenja i održavanja krajolika* (3.360 kn) i *Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja od slame i pletarskih materijala* (3.496 kn). Na kretanje realnih neto plaća u narednom razdoblju prvenstveni će utjecaj imati negativna stopa inflacije obzirom da se ove godine ne planiraju nove izmjene poreznog sustava koje bi značajnije utjecale na razinu nominalnih plaća, kao što je to bio slučaj u 2015. Međutim ovisno o rezultatima pregovora Vlade RH i sindikata određeni nominalni porast plaća moguć je u državnim i javnim službama, trenutno vjerojatnije uslijed korekcije za minuli rad nego uslijed 6%-tnog povećanja osnovice sukladno rastu BDP-a.

EUR/USD korigiran, kuna ojačala

Positivni trendovi u SAD-u i očekivanje novih monetarnih stimulusa ESB-a stvorili su u tjednu iza nas ozračje u kojemu je euro nastavio klizati prema dolje te je EUR/USD pao ispod 1,09. Međutim krajem tjedna zabilježena je tehnička korekcija do koje je došlo u iščekivanju podataka o zaposlenosti u SAD-u pa je trgovanje u petak zaključeno na 1,1005 dolara za euro, što je za 0,6% više na tjednoj razini. Franak je oslabio za 0,3% prema euru i tjedan završio na 1,09315 franaka za euro.

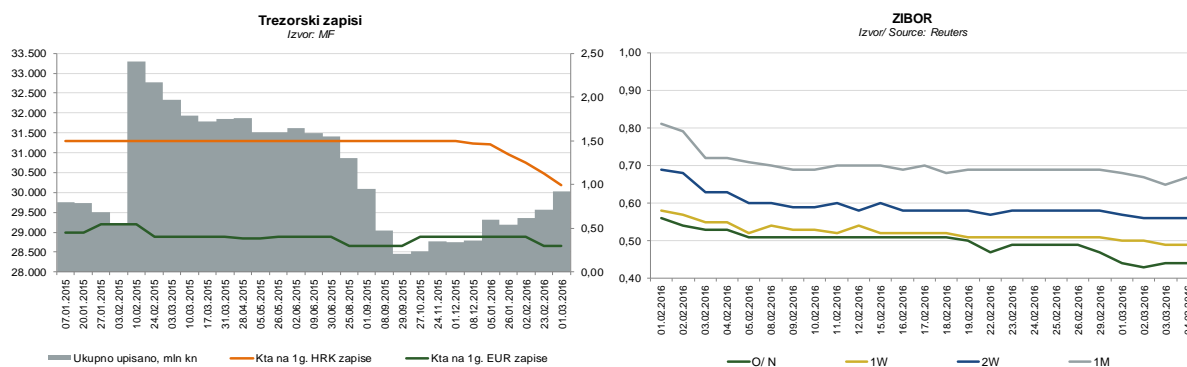
Trgovanje domaćom valutom kretalo se unutar očekivanog raspona sve do kraja tjedna kad je, pritisnut prodajom eura na međubankarskom tržištu, tečaj ipak probio razinu 7,60 i spustio se do 7,5920. Srednji je tečaj kune prema euru u petak zaključen na 7,6028 kuna za euro, 0,2% niže nego petak tjedan ranije. Prema dolaru i franku je kuna oslabila za blagih 0,1%, na 6,9230 kuna za dolar i 6,9853 kune za franak. Ovaj tjedan očekujemo trgovanje u rasponu od 7,585 do 7,625 kuna za euro.

Kamate na novčanom tržištu snižene

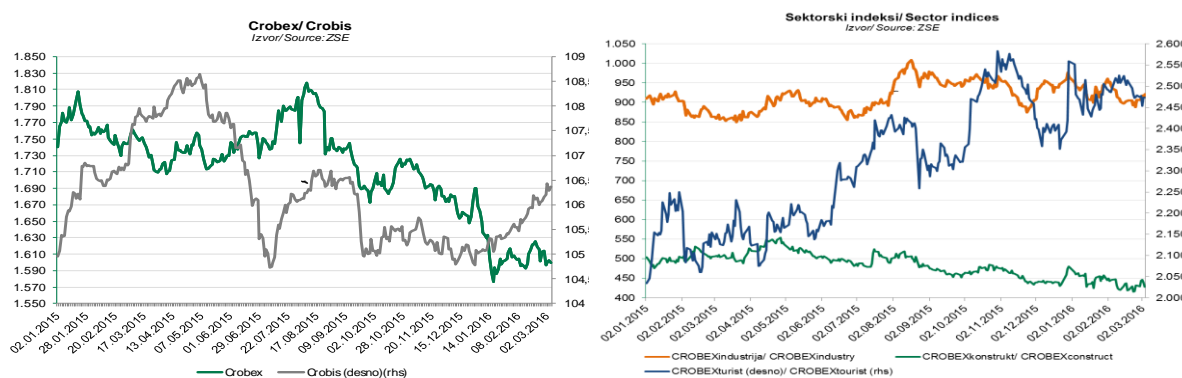
Na prošlotjednoj su redovitoj obratnoj repo aukciji već uobičajeno prihvaćene sve pristigle ponude banaka u iznosu od 106 mln kn po fiksnoj repo stopi od 0,5%. Na TNZ je ukupan promet iznosio niskih 89 mln kn, dok je ponuda premašila potražnju za prosječnih 212 mln kn dnevno. Uslijed obilne likvidnosti i niskog volumena trgovanja kamate na međubankarskom tržištu su lagano snižene pa je prekonoćni Zibor tjedan zaključio na 0,44% (-5 b.b. na tjednoj razini), a 1M i 3M na 0,67, odnosno 0,83% (-2 b.b. oboje).

Na aukciji trezorskih zapisa MF upisano je 5 mln kunskih tromjesečnih zapisa uz nepromijenjeni prinos od 0,40%, zatim 20 mln kn šestomjesečnih zapisa uz također nepromijenjenu kamatu od 0,50% te 1,5 mlrd kn jednogodišnjih koji nose kamatu od 0,99% (-14 b.b.). Kako je dospjelo 1,1 mlrd kn zapisa, a upisano je 1,5 mlrd kn, dug države po trezorskim zapisima se povećao na 30,0 mlrd kn. Ovaj tjedan dopijeva 1,2 mlrd kn, a za utorak je najavljena aukcija planirana u iznosu 1,0 mlrd kn.

Crobex ispod psihološke granice

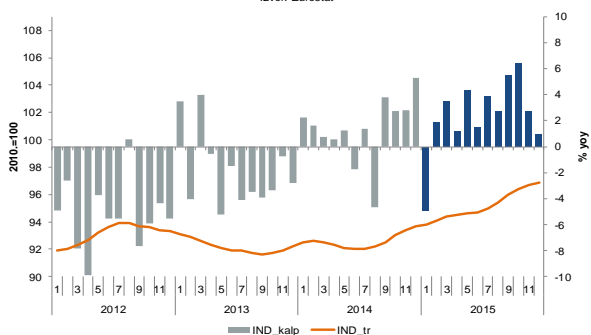
Indeks Crobex je pao za 0,8% na tjednoj razini i tjedan zaključio ispod psihološke granice na 1.599,71 bodova, dok je Crobis porastao za 0,3% na tjednoj razini i tjedan zaključio na 106,36 bodova. Prema priopćenju ZSE-a, po završetku trgovine 18. ožujka 2016., iz indeksa Crobex se isključuju dionice RIZ-Odašiljača, Luke Ploče i Petrokemije, a ulaze Ledo i Varteks. Kod sektorskih indeksa, CROBEXindustrija je tjedan zaključio na 921,08 bodova (+1,6% na tjednoj razini), CROBEXturist na 2.472,61 bodova (-0,2% na tjednoj razini), dok je CROBEXkonstrukt pao za 0,9% na tjednoj razini i tjedan zaključio na 427,75 bodova. Ukupan je promet na ZSE smanjen za 50,5% u odnosu na tjedan prije i iznosio je 1,270 mlrd kn, zahvaljujući padu prometa obveznicama od 54% na tjednoj razini (na 1,155 mlrd kn), dok je promet dionicama dosegao 114 mln kn (+91,5% na tjednoj razini).

Statistika

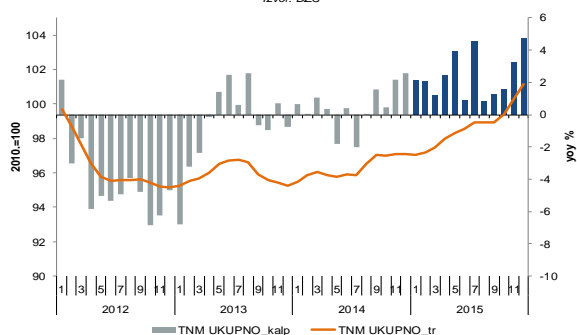
Industrijska proizvodnja: kal. prilagođene godišnje promjene (%)

Izvor: Eurostat

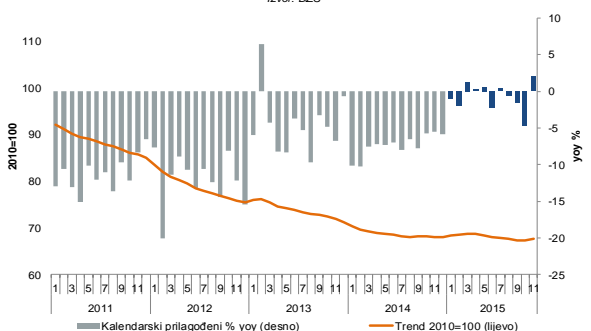
Trgovina na malo, realno, kal. pril. godišnje promjene (%)

Izvor: DZS

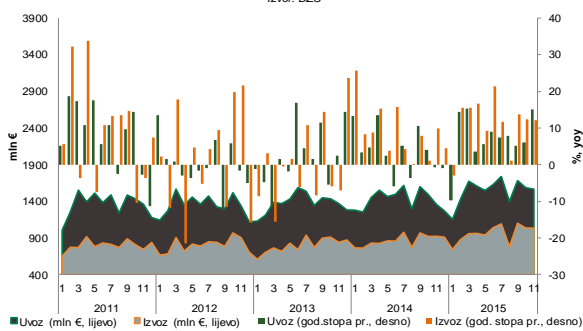
Indeks građevinskih radova, yoy % pr. i indeks 2010=100

Izvor: DZS

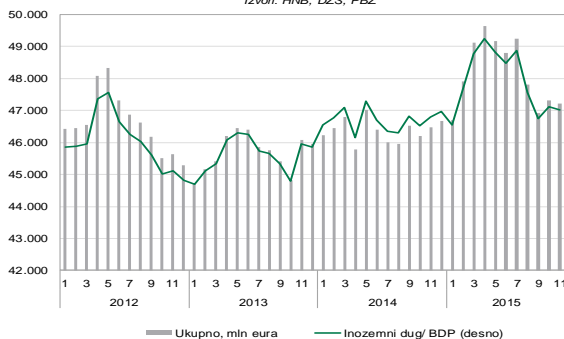
Robni izvoz i uvoz (god. stope promjene i iznos u mln €)

Izvor: DZS

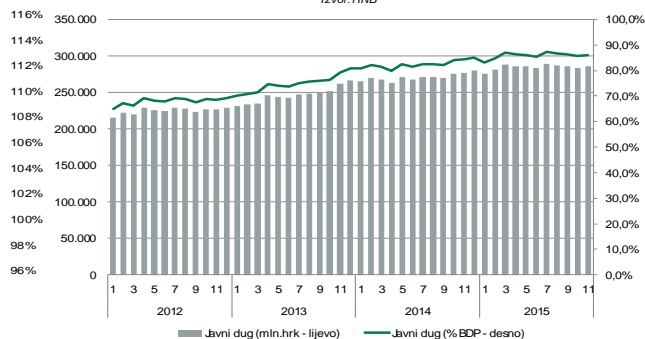
Inozemni dug, iznos i udio u BDP-u

Izvori: HNB, DZS, PBZ

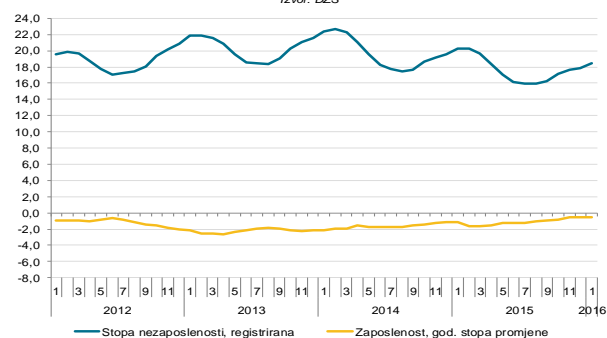
Dug opće države

Izvor: HNB

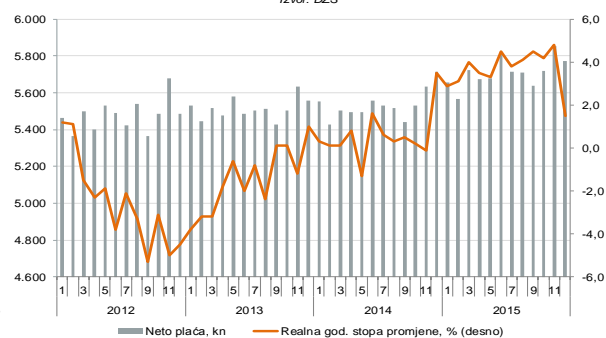
Zaposlenost, godišnja stopa promjene i stopa nezaposlenosti, %

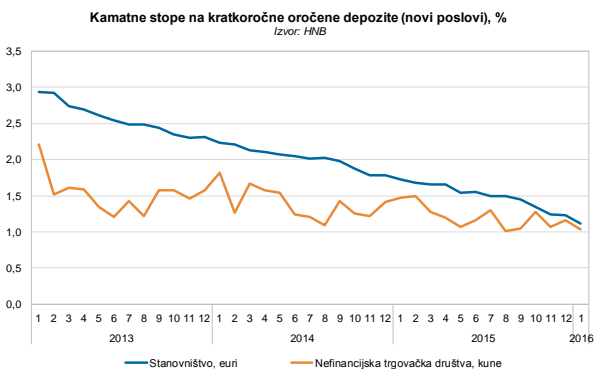
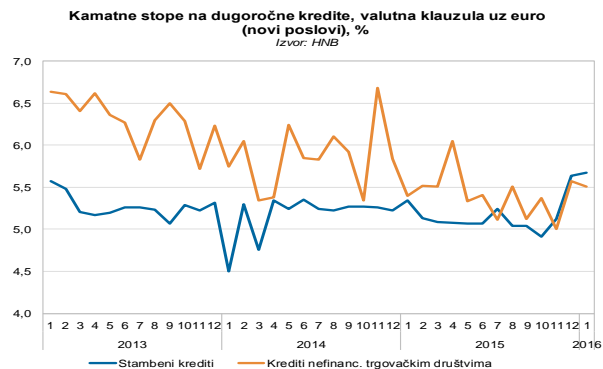
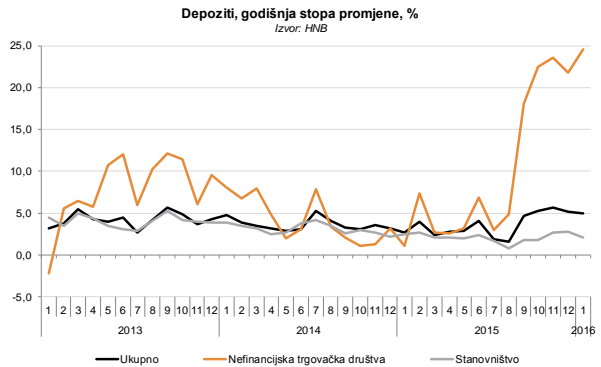
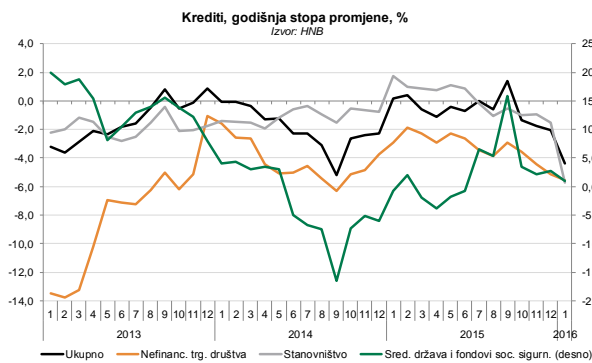
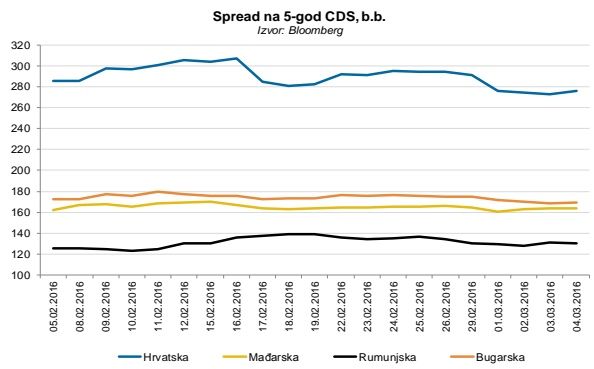
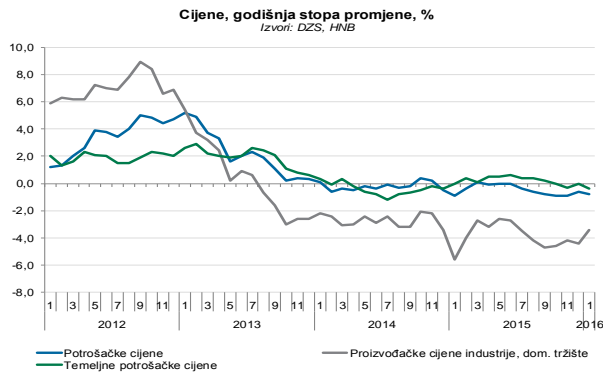
Izvor: DZS

Neto plaća: iznos i realna godišnja stopa promjene

Izvor: DZS

EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

Ivana Jović

Ana Lokin

Ivan Odrčić

RIZNICA

Eugen Bulat

PRAVNE NAPOMENE

Ovu publikaciju izdaje PRIVREDNA BANKA ZAGREB-DIONIČKO DRUŠTVO, Zagreb, Radnička 50 (dalje: PBZ) i namijenjena je klijentima Grupe PBZ. Ova publikacija je načinjena samo sa svrhom informiranja i ne može se ni na koji način smatrati ponudom ili pozivom na kupnju bilo koje imovine ili prava koji se u njoj spominju. Informativni karakter ove publikacije znači da ona ne može služiti kao zamjena za vlastitu prosudbu i procjenu bilo kojeg čitatelja ili primatelja ove publikacije. Informacije, mišljenja, analize, zaključci, prognoze i projekcije koji se ovdje iznose zasnivaju se na javno dostupnim podacima u čiju se točnost PBZ pouzdaje, ali istu ne može jamčiti. U skladu s navedenim, svi stavovi, mišljenja, zaključci, prognoze i projekcije izneseni u ovoj publikaciji podložni su promjenama koje ovise o promjenama podataka kako ih objavljuju korišteni izvori. PBZ dopušta daljnje korištenje podataka iz ove publikacije, uz obavezno navođenje ove publikacije kao izvora. Svaka imovina koja se spominje u ovoj publikaciji i čije se kretanje komentira može, s vremena na vrijeme, biti predmet trgovanja, odnosno zauzimanja pozicije od strane PBZ-a.